

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

ANALÝZA HERNÍCH CHARAKTERISTIK FINÁLOVÝCH ZÁPASŮ JUNIOREK
DO 14 LET

Diplomová práce

(Bakalářská)

Autor: Jan Bena, management sportu a trenérství

Vedoucí práce: doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr.

Olomouc 2011

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Jan Bena
Název diplomové práce: Analýza herních charakteristik finálových zápasů juniorek do 14 let
Pracoviště: Katedra antropomotoriky a sportovního tréninku
Vedoucí diplomové práce: doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr.
Rok obhajoby diplomové práce: 2012

Abstrakt:

Bakalářská práce nejprve teoreticky pojednává o sportovním výkonu obecně, dále pak o sportovním výkonu v tenise. Výzkumná část práce je věnována analýze herních charakteristik finalistek Mistrovství světa družstev do čtrnácti let v roce 2009 v Prostějově. Analýza byla provedena na základě sledování videozáznamu dvou finálových utkání a následného vyhodnocení vybraných herních charakteristik. Vyhodnocené údaje byly sestaveny do tabulek, diskutovány z hlediska jejich úrovně, a také bylo provedeno srovnání sledovaných hráček. Výsledky analýzy ukazují, jak nedostatky, tak přednosti jednotlivých hráček - jsou tedy důležitým nástrojem ke zkvalitňování výkonu hráček do budoucna.

Klíčová slova: analýza tenisového utkání, herní charakteristiky, sportovní výkon, tenis

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Jan Bena
Title of the master thesis: World juniors tennis finals Prostějov 2009

Department: department of anthropometric and sport training
Supervisor: doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr.
The year of presentation: 2012
Abstract:

The bachelor thesis first studies a sport performance from the theoretical and general point of view, then it studies the sport performance in tennis. The research part of my thesis is devoted to the analysis of play characteristics of the finalists of World team championship of Under 14 category in 2009 in Prostějov. The analysis was carried out based on analyzing a video record of two final matches and the following evaluation of collected play characteristics. General data was put into tables, discussed from the point of their level and a comparison of the selected players was carried out. The results of the analysis show what deficiencies and pluses the selected players have – the analysis are an important tool to improve the quality of the performance of players in the future.

Keywords: analyze of tennis match, playing characters, sport performance, tennis

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením doc. RNDr. Jiřího Zháněla, Dr., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 15.12. 2011

.....

Děkuji doc. RNDr. Jiřímu Zhánělovi, Dr. za pomoc, cenné rady a odborné vedení,
které mi poskytl při zpracování diplomové práce.

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Sportovní výkon.....	9
2.1. Sportovní výkon obecně	9
2.1.1. Somatické faktory sportovního výkonu	11
2.1.2. Kondiční faktory sportovního výkonu	11
2.1.3. Motorické schopnosti.....	12
2.1.4. Koordinační schopnosti sportovního výkonu	14
2.1.5. Psychické faktory sportovního výkonu.....	15
2.1.6. Taktické faktory sportovního výkonu.....	16
2.1.7. Technické faktory sportovního výkonu	16
2.2. Sportovní výkon v tenise	17
2.2.2. Faktory sportovního výkonu v tenise.....	17
3. Analýza tenisového utkání.....	19
3.1. Představení turnaje.....	20
4. Výzkumný záměr a cíle	21
5. Metodika	22
6. Výsledky a diskuze	23
6.1. Analýza jednotlivých bodů finálových charakteristik	23
6.1.1. Podání, returny, údery ze základní čáry, voleje	23
6.1.2. Místa úderů obou hráček během každého gamu.....	27
6.1.3. Chyby do sítě, chyby do strany, chyby za základní čáru (bez podání).....	28
6.1.4. Počet úderů během jednoho bodu (včetně podání).....	29
6.1.5. Přímé body (winner) u každé hráčky	31
6.1.6. Vynucené chyby u každé hráčky	32
6.1.7. Nevynucené chyby u každého hráče.....	33

6.1.8. Body průběžně u obou hráčů (1:0, 2:0, 2:1 atd.)	34
6.1.9. Počet prvních a druhých podání u každé hráčky	36
6.1.10. Měření délky výměn	38
6.2. Analýza jednotlivých herních charakteristik	39
6.2.1. Podání, returny, údery ze základní čáry, voleje	39
6.2.2. Místa úderů obou hráček během každého gamu	42
6.2.3. Chyby do sítě, chyby do strany, chyby za základní čáru (bez podání)	43
6.2.4. Počet úderů během jednoho bodu (včetně podání)	44
6.2.5. Přímé body (winner) u každé hráčky	45
6.2.6. Vynucené chyby u každého hráčky	46
6.2.7. Nevynucené chyby u každé hráčky	46
6.2.8. Body průběžně u obou hráčů (1:0, 2:0, 2:1 atd.)	47
6.2.9. Počet prvních a druhých podání u každého hráče	49
6.2.10. Měření délky výměn	50
7. Závěry	52
8. Souhrn	53
Summary	54
Referenční seznam	55

1. Úvod

Tenis patří v České republice mezi tradiční sporty. Nemálo výborných tenistů a tenistek proslavili naši republiku - ať už na velkých individuálních turnajích či na soutěžích mezi státy, jako je např. Davis Cup.

V dnešní době rozvinuté techniky, moderních metod a mnohdy neuvěřitelných podmínek je diagnostika výkonu v tenise velmi důležitá. Největší důraz by měl být kladen na sport mládeže, na usnadňování podmínek sportu pro nejmladší kategorie a směřování kvalitních trenérů pro tyto věkové kategorie.

Ve své práci se zabývám analýzou herních charakteristik finálových zápasů juniorek do 14 let při MS týmů v Prostějově. Výkony juniorek v tomto věku dosahují téměř profesionální úrovně, děvčatům také začíná zcela specializovaný trénink. Je potřeba zachytit a diagnostikovat všechny chyby v technice a pracovat na jejich odstranění a definovat, která část utkání či prvek je nejvíce ztrátový nebo naopak dominantní. K této diagnostice můžeme používat rozmanité pomůcky: sportestery, statistické vyhodnocení, videozáznamy či hodnocení nezávislými osobami. Nejlepší z těchto metod se však jeví analýza video záznamu, který poskytne detaily, jež by lidské oko mohlo vypustit.

Úvodem své práce se obecně věnuji sportovnímu výkonu. Tato kapitola charakterizuje faktory výkonu v tenise - faktory somatické, kondiční, psychické, taktické, technické a koordinační. Následně zpracovávám kapitolu sportovního výkonu v tenise.

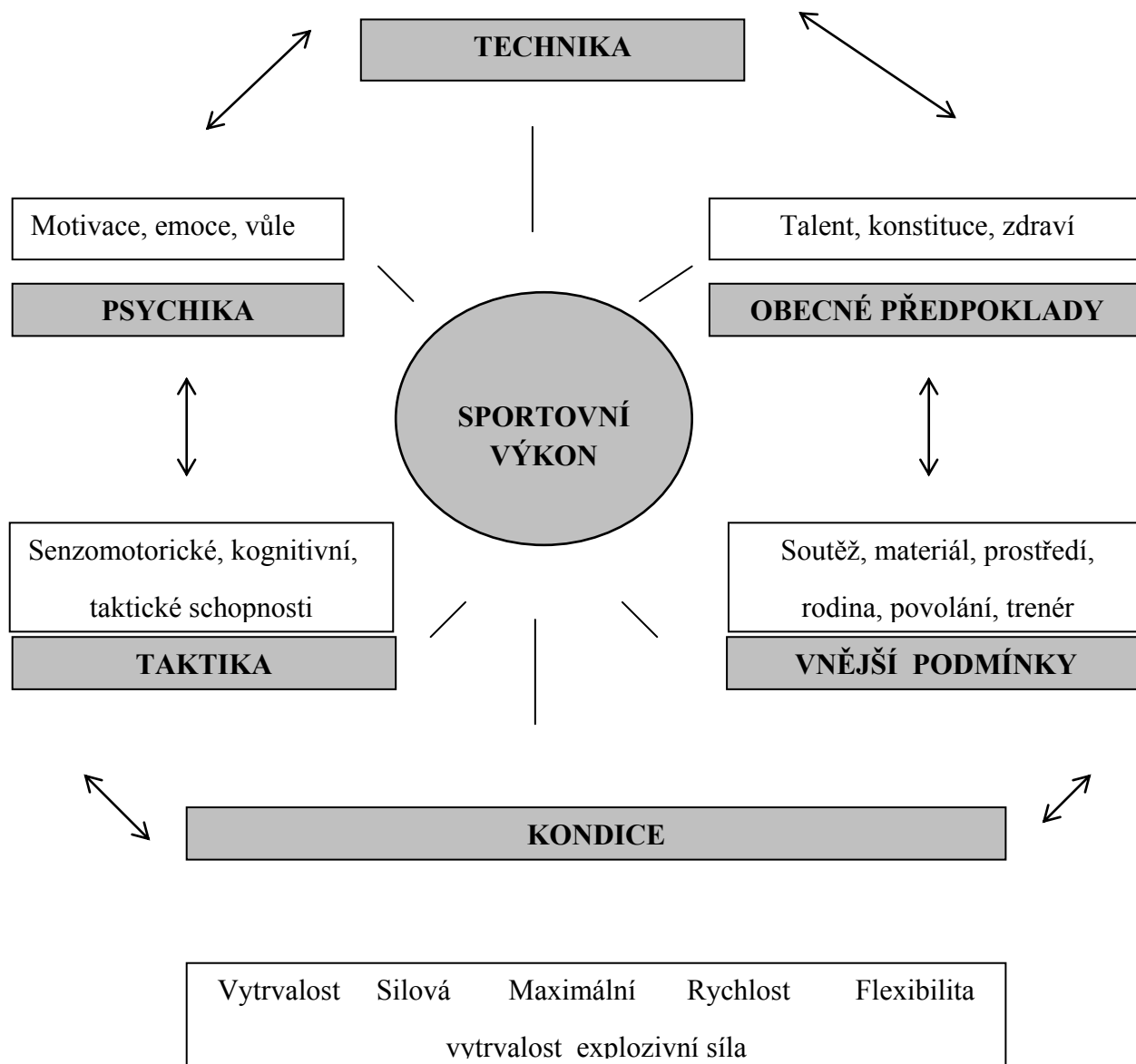
Za nejdůležitější kapitolu své práce považuji kapitolu analýzy tenisového utkání, výsledky a diskuze, které vycházejí z finálových zápasů Mistrovství světa družstev v roce 2009 v Prostějově. Analýza je zaměřena na herní charakteristiky dvou finálových utkání. Zvoleno bylo 10 charakteristik (např. chyby do sítě, chyby do strany a chyby za základní čarou, dále počet úderů během jednoho bodu, přímé body u každého hráče, vynucené a nevynucené chyby každého hráče aj.). V této části práce uvádím výzkumné záměry a cíle, kterými bylo zjistit analýzou tenisových utkání přednosti i slabiny hráček a porovnat jednotlivé zápasy navzájem. Výsledky práce jsou pak shrnuty v tabulkách, které jsou náležitě okomentovány a diskutovány.

2. Sportovní výkon

2.1. Sportovní výkon obecně

Pro definování sportovního výkonu je často užíván systémový přístup. Dovalilem (Dovalil et al., 2002, 15) je charakterizován tak, že jde „o vymezený systém prvků, který má určitou strukturu, tj. zákonité uspořádání a propojení sítí vzájemných vztahů. Jednotlivé prvky mohou být rázu somatického, fyziologického, motorického, psychického apod. Mohou být jednodušší a dobře identifikovatelné, jako například somatické znaky, ale i složitější, jako třeba koordinační schopnosti. V kontextu struktury sportovního výkonu faktory chápeme jako relativně samostatné součásti sportovního výkonu, vycházející ze somatických, kondičních, technických, taktických a psychických znaků výkonu. Každý sportovní výkon z hlediska jeho struktury charakterizuje jednak počet, ale i uspořádání faktorů. V některých výkonech může dominovat pouze jeden faktor, jiné jsou postaveny na existenci většího zastoupení faktorů.“

Sportovní výkonnost je pak podle Moravce (Moravec, 2004, 20) „schopnost sportovce podávat sportovní výkon opakovaně a v daném časovém období na poměrně stabilní úrovni, v některých případech se pojem sportovní výkonnost používá jako kritérium dosažených vícero výkonů na závodech.“

Obrázek 1. Sportovní výkon a jeho možné komponenty (Grosser, 1991)

2.1.1. Somatické faktory sportovního výkonu

Somatické faktory sehrávají ve většině sportů důležitou roli. Mezi somatické faktory řadíme stavbu kostry, svalstva, vazů a šlach, dále výšku a hmotnost těla, délkové rozměry a poměry, složení těla a tělesný typ.

„Výška a hmotnost těla se v praxi běžně používá při orientační predikci talentu a vývoje sportovce převážně ve sportech, kde výška a hmotnost těla patří k limitujícím faktorům. Například při srovnání tělesných proporcí rodičů.

Délkové rozměry a poměry, tj. délky tělesných segmentů, do značné míry určují hmotnost a procento tuku sportovců, což definuje muskulaturu těla a rozložení tělesné hmoty podle segmentů. Proto se také ve sportech jako vzpírání, box apod. zavedli váhové kategorie.

Složení těla lze rozložit na poměr aktivní tělesné hmoty a tuku. Přestože každé sportovní odvětví a vrcholový sportovci v různých sportovních odvětvích mají rozdílné poměry aktivní tělesné hmoty a tuku a rozdílné poměry složení svalové hmoty, je toto hodnotná diagnostika pro hledání talentovaných sportovců a uvažovanou specializací“ (Dovalil et al., 2002, 19).

2.1.2. Kondiční faktory sportovního výkonu

Kondicí můžeme chápat jako tělesný a psychický stav jedince. Kondiční faktory charakterizujeme jako pohybové schopnosti - jde o projevy síly, vytrvalosti, rychlosti a jiné a jejich poměr se podle pohybových úkolů liší. Zakládají se např. na znalostech anatomie, fyziologie, biochemie, biomechaniky.

„Schopnost je relativně upevněný, více či méně generalizovaný individuální předpoklad výkonu v určité činnosti. Pohybové schopnosti se v tomto duchu chápou jako relativně samostatné soubory vnitřních předpokladů k pohybové činnosti a v pohybových činnostech se také projevují.

Pohybové schopnosti jsou výsledkem složitých vazeb a součinnosti různých systémů uvnitř organismu. Tato integrace realizovaná na úrovni biochemických dějů, fyziologických funkcí i psychických procesů. (...)

V komplexech silových, rychlostních, vytrvalostních a koordinačních schopností můžeme dále pozorovat vnitřní strukturalizaci a odlišit jednotlivé dílčí schopnosti, které jsou již přesně definovány a nepřímě měřitelné. Jejich biologické a psychologické

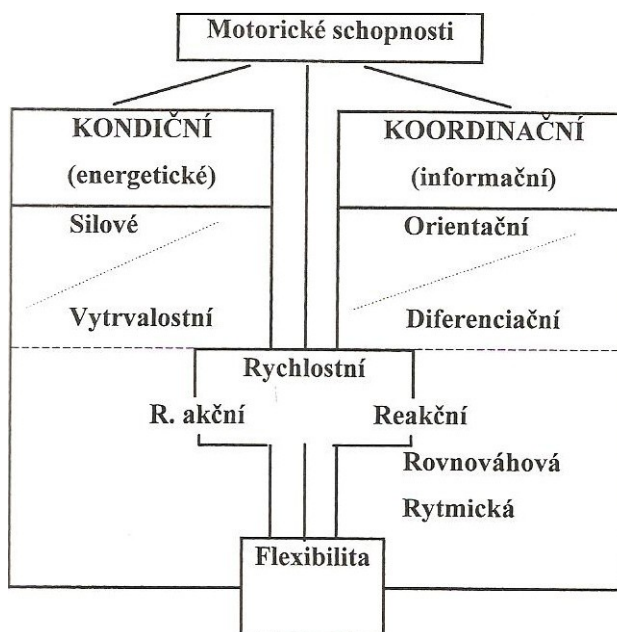
základy jsou dostatečně objasněny a také tréninkové postupy pro jejich ovlivňování.
(...)

Kondiční pohybové schopnosti jsou výrazně podmiňovány metabolickými procesy, souvisejí hlavně se získáváním a využíváním energie pro vykonávání pohybu. Schopnosti koordinační jsou dány především procesy řízení a regulace pohybu“ (Dovalil et al., 2002, 24-26).

„Při rozvoji kondičních schopností jsou aktivizované především fyziologické a energetické systémy organismu (srdcově – cévní, dýchací, nervově svalový, atd.). Tyto procesy jsou primárně podmíněné morfologickou stavbou sportovce a jejími funkcemi“ (Moravec, Kampmiller, Venderka, Laczo, 2004, 78).

2.1.3. Motorické schopnosti

„Motorická schopnost může být obecně definována jako dosti obsáhlá a členitá třída schopností, jež podmiňují úspěšnou pohybovou činnost, dosahování výkonů nejen ve sportu, ale i v práci či tvorbě, kde pohyb je složkou dominantní“ (Měkota & Novosad, 2007, 12). Motorické schopnosti se rozlišují na dvě skupiny – kondiční a koordinační, které v sobě zahrnují další schopnosti.

Obrázek 3.2. Hrubá taxonomie motorických schopností (Měkota & Novosad, 2007, 21)

„Silová schopnost je kondičním základem pro svalový výkon vyžadující nasazení síly, jejíž hodnota se pohybuje kolem 30% individuálně realizovatelného maxima. Tuto hodnotu lze označit jako běžně využívaný silový potenciál“ (Měkota & Novosad, 2007, 114).

„Z fyziologického hlediska patří mezi důležité vlastnosti svalu jeho dráždivost a stažlivost svalů. Svalová kontrakce jako mechanická odpověď na svalový vzruch je provázena souborem změn chemických a četnými průvodními jevy fyzikálními a fyzikálně chemickými. (...)

Ve sportu je kromě klasických představ o síle jako mohutnosti svalového stahu (s ohledem na velikost odporu) brát v úvahu také rychlost svalového stahu při působení na odpor a také trvání pohybu či počet opakování v čase. Podle toho rozlišujeme několik silových schopností: sílu absolutní (maximální), jako schopnost spojená s nejvyšším možným odporem, může být realizována při svalové činnosti dynamické nebo statické, sílu rychlou a výbušnou (explozivní), jako schopnost spojená s překonáváním nemaximálního odporu vysokou až maximální rychlostí, může být realizována při dynamické svalové činnosti a sílu vytrvalostní, jako schopnost překonávat nemaximální odpor opakováním pohybu v daných podmínkách nebo dlouhodobě odpor udržovat, může být realizována při dynamické nebo statické svalové činnosti“ (Dovalil et al., 2002, 26-27).

„Rychlostní schopnost, jejímž základem je rychlost, je předpokladem pohybu provedeného vysokou až maximální rychlostí (ve smyslu fyzikálním). Je to schopnost zahájit a realizovat pohyb v co nejkratším čase. Takovýto pohyb., resp. pohybová činnost je prováděna s velkým až maximálním úsilím a intenzitou, může trvat jen krátce, (do 15 sekund), a proto při ní nevzniká únava. Při odporu větším než 20% odporu maximálního stává se dominantní schopností rychlá či explozivní síla“ (Měkota & Novosad, 2007, 129).

V souvislosti s rychlostní schopností lze připomenout též akceleraci, ta „představuje krátkodobý výkon maximální intenzity. Akcelerace působí pouhých 5 sekund od začátku i když jde o překonávání značných odporů setrvačnosti v relativním pokoji. Ukazuje se, že i zde jde o koordinačně náročnou pohybovou strukturu“ (Moravec, 2004, 117).

„Vytrvalostní schopnosti znamenají odolávat únavě při činnosti s intenzitou nebo s co největší intenzitou ve stanoveném čase“ (Perič & Dovalil, 2010, 106).

„Mnohé sporty jsou uskutečňovány v různých časových intervalech, od několika minut až po hodiny, bez přestávek nebo s dílčími pauzami a tudíž i s různou intenzitou. V tomto pojetí hovoříme o vytrvalosti, což je širokou oblastí motoriky. Vytrvalost můžeme rozdělit do čtyř skupin: na vytrvalost dlouhodobou, střednědobou, krátkodobou a rychlostní“ (Dovalil et al., 2002, 29).

2.1.4. Koordinační schopnosti sportovního výkonu

„Koordinační schopnosti jsou úzce spjaty s komplexem kondičních schopností a tvoří nejméně probádanou oblast v teorii motorických schopností. Koordinační schopnosti jsou složitě strukturovány a úzce spojeny mechanismy řízení a regulace pohybu, úrovní smyslových a receptorových orgánů a stavem pohybového aparátu“ (Havel et al., 2010, 6).

„Koordinační schopnosti se vyznačují různými operacemi příjmu, zpracování a uchování informací. Jejich podstata spočívá v zobecnění průběhu výše zmíněných procesů řízení. Koordinační schopnosti jsou integrované útvary, obsahují energetické, kognitivní, motivační i emocionální součásti, jsou komplexně působící výkonové předpoklady. Jsou předpokladem pro širší skupinu pohybových schopností, jenž se vyznačuje podobnými koordinačními nároky. Působí pouze v jednotě se schopnostmi kondičními“ (Měkota & Novosad, 2007, 57).

Podle Měkoty a Novosada (2007), jejichž dílo vychází z různých německých autorů Hirtze (1985, 2002), Hotze (2002), Zimmermanna, Schnabela a Blumeho (2002), můžeme rozlišovat různé typy koordinačních schopností, jež ve svém díle charakterizovali takto:

- a) diferenciační schopnost – „schopnost jemně rozlišovat a nastavovat silové, prostorové a časové parametry pohybového průběhu“ (Měkota & Novosad, 2007, 63). „Tato schopnost může být chápána z hlediska zpracování aferentních informací jako základna pro kvalitu řízení pohybu a že má také mimořádný význam pro procesy motorického učení. Základem diferenciační schopnosti jsou smyslové počítky z tzv. proprioreceptorů, které jsou umístěny ve svalcích, šlachách a svalových snopcích. Jemně diferenciované informace o pohybových znacích jsou rozpracovány v CNS (centrální nervové soustavě). Pohyby se projevují větší přesností, plynulostí a ekonomičností“ (Havel et al, 2010, 8-9).

- b) orientační schopnost – „schopnost určovat a měnit polohu a pohyb těla v prostoru a čase, a to vzhledem k definovanému akčnímu poli nebo pohybujícímu se objektu“ (Měkota & Novosad, 2007, 64)
- c) rovnováhová schopnost – „schopnost udržovat celé tělo ve stavu rovnováhy, respektive rovnovážný stav obnovovat i při napjatých rovnováhových poměrech a proměnlivých podmínkách prostředí“ (Měkota & Novosad, 2007, 68). „Pro procesy vnímání, na nichž se zakládá rovnováhou schopnost, existují speciální smyslové orgány lokalizované ve vnitřním uchu, svůj podíl mají rovněž kinestetické informace ze šijového a ramenního svalstva, stejně jako informace dotykové (taktilní) a zrakové (optické). Rovnováhou schopnost bývá členěna na statickou, dynamickou a rovnováhu objektů“ (Zháněl, Černošek, Šilhánek, Soukup, 2011, 16).
- d) reakční schopnost – spočívá v rychlosti výběru a realizace cíleného, krátce trvajícího pohybu na daný podnět (může se týkat celého těla nebo jen jednotlivých částí). Tato schopnost má značný význam pro efektivní pracovní a sportovní činnost. Odpověď musí být vykonána ve vhodný okamžik s rychlostí adekvátní danému podnětu“ (Havel et al, 2010, 11).
- e) rytmická schopnost – „schopnost postihnout a motoricky vyjádřit rytmus daný, nebo v samotné pohybové činnosti obsažený“ (Měkota & Novosad, 2007, 67)
- f) schopnost sdružování pohybů – „tato schopnost je důležitým základem pro všechny sportovní pohybové činnosti a dominuje při složitých koordinačních úkolech – mimo jiné ve všech sportovních hrách, v nichž se jedná např. o rozličné možnosti uchopení načiní (např. rakety v tenise) a vzájemnou koordinaci pohybu končetin“ (Zháněl et al, 2011, 17).
- g) schopnost přestavby – „schopnost adaptovat či přebudovat pohybovou činnost podle měnících se podmínek, které člověk v průběhu pohybu vnímá nebo předjímá. Schopnost přestavovat pohybovou činnost podle měnícího se zadání“ (Měkota & Novosad, 2007, 71).

2.1.5. Psychické faktory sportovního výkonu

Psychické faktory mají zásadní význam u všech typů sportovních výkonů. Na sportovce je vyvíjen psychický tlak jak při tréninku tak především na soutěžích.

Výkon se z psychologického pohledu považuje za závislý na schopnostech a motivaci. Schopnosti se u sportovců předpokládají, kdežto motivace se bere jako samozřejmost, což v realitě nemusí být vždy pravda. „Sportovec nebo trenér mají dvě základní orientace své činnosti: zvládnutí úkolu, který vychází z potřeby dosáhnout vysoké úrovně sportovní výkonnosti anebo na vlastní vítězství, které vychází z potřeby být první“ (Moravec et al, 2004, 155).

„Motivace se vysvětluje jako podněcující příčina chování. Rozhoduje o vzniku, směru a intenzitě jednání člověka, má tedy i význam energetizující, rozhoduje o dynamice chování člověka. Zatímco schopnosti jsme schopni klasifikovat a do jisté míry také diagnostikovat (měřit jejich projevy), motivace zůstává obtížně analyzovatelným komplexem, jehož prostřednictvím vstupují do výkonu další složité proměnné psychologického stavu, např. potřeby a emoce, a v neposlední míře i strukturální proměnné osobností, např. vůle“ (Dovalil et al, 2002, 41).

Podle Mackové (2003) byly v minulosti ve sportovní psychologii dosti opomíjeny emoce a subjektivní zážitky sportovce.

2.1.6. Taktické faktory sportovního výkonu

„Taktiku můžeme chápat jako komplex poznatků a zkušeností o vedení sportovního boje a jejich praktického uplatnění s cílem dosáhnout optimálního výsledku, praktickým uplatněním rozumíme taktické dovednosti, což jsou znalosti a zkušenosti, které sportovec využívá pro řešení soutěžních situací.“ (Dovalil et al, 2008, 236-238)

„Taktiku lze rozlišovat na individuální, skupinovou a kolektivní, přičemž v individuální rozhoduje konání jednotlivce, skupinová a kolektivní představuje součinnost všech členů. Taktiku lze též dělit na obrannou – když se sportovec chová tak, aby soupeř nezískal výhodu, nebo útočnou – když se sportovec snaží získat svým konáním výhodu nad soupeřem“ (Moravec et al., 2004, 151).

2.1.7. Technické faktory sportovního výkonu

„Technika ve sportu znamená způsob provedení požadovaného pohybového úkolu, tedy jeho provedení, průběh – uspořádání pohybu v prostoru a čase. Během tréninku se vymezuje jako technická příprava – jde o úroveň zvládnutí pohybových

dovedností.“ (Perič & Dovalil, 2010, 135). „Úlohou technické přípravy je osvojení si a stabilizace širokého spektra pohybových zručností v souvislosti s rozvojem koordinačních schopností, nácvik, zdokonalování a stabilizace sportovní techniky přizpůsobené individuálním osobitostem sportovce a rozšiřování variability sportovních zručností v souvislosti s jejich uplatňováním v podmínkách soutěže“ (Moravec et al., 2004, 146-147).

2.2. Sportovní výkon v tenise

2.2.2. Faktory sportovního výkonu v tenise

„Podle množství vydané energie a hodnot tepové frekvence řadíme tenis mezi sporty se střední intenzitou zatížení, přestože se vyskytují zatížení maximální a submaximální intenzity. Tento sport je charakteristický střídáním intervalů zatížení (míč je ve hře) a intervalů odpočinku (míč je mimo hru). Průměrná tepová frekvence u žen dosahuje hodnoty přibližně 153 tepů za minutu, u mužů 143 tepů za minutu“ (Melišová, 1992).

Tenis je sportovním odvětvím, v němž se různě projevují všechny obecné koordinační schopnosti (diferenciační, orientační, rovnováhová, reakční, rytmická, schopnost sdružování pohybů a přestavby pohybu). Mezi zvláštní koordinační schopnosti, které se uplatňují v tenise, patří kontrola míče, regulace vzdálenosti a tzv. timing. Tenis se vyznačuje velkou šíří různých úderů a je také výrazně ovlivňován vnějšími podmínkami (vítr, déšť, slunce atd.)“ (Zháněl & Zlesák, 2001).

Diferenciační-kinestetická schopnost se v tenise projevuje ve spoustě podob. Projevuje se např. při těchto činnostech: kontrola míče, vedení rakety, nastavení sklonu rakety, nasměrování pohybu rakety, atd.

Orientační schopnost se v tenise projevuje vnímáním prostoru a vyhodnocováním situace. „Aby bylo možné se optimálně orientovat v prostoru a čase, je nutno především vnímat vlastní postavení a pohyb, pohyb protihráče i spoluhráče, let míče, přitom je nutno zpozorovat signál (např. míč), rozpoznat signál, rozlišovat signály“ (Zháněl et al, 2011, 19).

„Reakční schopnost vzhledem k nárokům tenisové hry je požadováno maximální urychlení procesů vnímání, vyhodnocení a zaujetí optimálního postavení. Zvláště se

projevuje při returnu a hře na síti, stejně jako při pohybu protihráče, pohybu míče, pohybu spoluhráče při čtyřhře, při reakci na vliv vnějších faktorů atd. Rozhodující význam při tom má rychlost, s níž je pohybová činnost prováděna. Stěžejní roli hraje, že je nutno stále reagovat na rozličné signály rozličnými akcemi, např. stopbal, lop, atd.“ (Zháněl et al, 2011, 18).

„Schopnosti orientační a rovnováhové sehrávají kritickou úlohu při regulaci vzdálenosti. Jedná se o schopnost řízení a přizpůsobení úderových činností k prostorovým podmínkám. Charakteristikou tenisu je udeřit míč relativně dlouhým nářadím (raketou) s dotekem na požadovaném místě (výpletu) a následně jej odehrát a umístit do herního pole s ohledem na strategii a herní situaci. Míra zrychlení rakety, její přesné nasměrování a naklonění, přesné místo kontaktu rakety s míčem to vše rozhoduje o směru, rychlosti a rotaci míče během pouhých několika málo tisícin sekundy během úderu, kdy se raketa střetne s míčem. Přestože střed rakety poskytuje nejlepší elastické vlastnosti, v určitých situacích volí hráči spíše místo blíže hornímu okraji rámu rakety (podání, rychlé údery). V důsledku musí být zaujato i nejvhodnější postavení, kdy se míč nachází a je zasažen zřetelně před hráčem. Regulaci výšky není možno vždy volit, neboť údery jsou ovlivňovány protihráčem. S ohledem na herní záměr, můžeme pouze usilovat o rychlé zaujetí takové pozice, kdy míč bude odehrán ve vhodné výšce. Tuto volbu „zaujetí“ pozice lze označit jako „zaujetí pozice pro úder“ a „zaujetí pozice při očekávání úderu“ (Zháněl & Zlesák, 2001).

Timing – správné načasování úderu. „Timing je jednou z nejdůležitějších a nejvíce rozhodujících schopností dobrého hráče. Tato schopnost koordinuje všechny časově-prostorové a časově-energetické a také dynamické aspekty do účinné jednoty. (Schönborn, 2006, 59).

3. Analýza tenisového utkání

V následujících částech práce se zabývám analýzou tenisových charakteristik při mistrovství světa juniorů do 14 let v Prostějově v roce 2009. Analýza tenisové hry má své nezastupitelné místo v tréninkovém procesu. Pomáhá odpovědět na základní otázky, které by si každý hráč i trenér měl položit po prohraném či vyhraném zápase. Těmito otázkami jsou:

„Proč jsem prohrál(a) nebo vyhrál(a)?“

„Co mám trénovat, abych v dalších zápasech dosáhl(a) zlepšení?“

Konkrétně budu analyzovat finálové utkání dívek ve dvouhře. V prvním utkání proti sobě nastoupily hráčky AD (ČR) proti VD (USA). Ve druhém utkání hráčky PR (ČR) proti SV (USA).

Pro svou analýzu jsem využil videozáznam, díky němuž můžu vyhodnotit zápasové statistiky a zaměřit se na chyby v technice.

Ve finálovém utkání mistrovství světa juniorek do 14 let byly stanoveny následující body analýzy:

1. Místa dopadu míče obou hráček během každého bodu
 - a) podání
 - b) returny
 - c) údery ze základní čáry
 - d) voleje
2. Místa úderů obou hráček během každého gamu
3. Chyby do sítě, chyby do strany, chyby za základní čáru (bez podání)
4. Počet úderů během jednoho bodu (včetně podání)
5. Přímé body (Winners) u každé hráčky
6. Vynucené chyby u každé hráčky
7. Nevynucené chyby u každé hráčky
8. Body průběžně u obou hráček (1:0, 2:0, 2:1, atd.)
9. Počet prvních a druhých podání u každé hráčky
10. Měření délky výměn

Výsledky analýzy jsou obsaženy v příslušné kapitole práce.

3.1. Představení turnaje

Prestižní světové finále Mistrovství světa národních reprezentačních tenisových týmů dívek a chlapců do 14 let je světově významná mládežnická akce, která měla v roce 1999 českou premiéru v Prostějově (dosud se osm let hrála v Japonsku). Představila se v něm plejáda hráčů, kteří jsou nyní v absolutní světové elitě – například Španěl Rafael Nadal, Srb Novak Djokovič, Francouzi Richard Gasquet a Jo-Wilfried Tsonga či Tomáš Berdych. První mezinárodní zkušenosti sbíraly na prostějovských dvorcích i Rusky Dinara Safinová a Maria Kirilenková a také Nicole Vaidišová.

Do finálového turnaje, který se uskutečnil 3.8. - 9. 8. 2009, se z náročných celosvětových kvalifikací, kterých se zúčastnilo přes 130 zemí, proboujvalo 16 týmů chlapců a 16 týmů dívek z Evropy, Asie/Oceánie, Jižní Ameriky, Severní Ameriky/Střední Ameriky, Karibiku a Afriky. Domácí tenisté se pod vedením nehrajícího kapitána Miloslava Štencle nastoupili v sestavě Robin Staněk, Marek Routa (oba ČLTK Praha) a Daniel Filo (TK Prostějov). Dívky pod taktovkou Daniela Filja hráli ve složení Petra Rohanová (ČLTK Praha), Gabriela Pantůčková (TK Prostějov) a Aneta Dvořáková (Beskydský TK Frýdlant). Úvodní kolo turnaje se hrálo 3. srpna, finále 8. srpna. Mistrovství světa skončilo nejen sportovním, ale i velkým pořadatelským úspěchem a v průběhu šampionátu jednal šéf prostějovského tenisu Miroslav Černošek a ředitelka MS Petra Píchalová-Langrová s představiteli ITF o dalších perspektivách prestižní soutěže v Prostějově.

Čeští junioři ve skupině D postupně porazili Austrálii, Rusko a Peru stejným poměrem 2:1, postoupili do semifinále z prvního místa v něm podleli Portugalsku 1:2 a v duelu o bronz prohráli s Japonskem také až v závěrečné čtyřhře. I juniorky kráčely vítězně skupinou B, porazily Brazílii, Kanadu a Čínu 3:0, v semifinále Rusko 2:1 a ve finále podlely 1:2 obhájkyním titulu - Američankám. Dosažený výsledek u chlapců i dívek se dá považovat za velký úspěch, vzhled k obrovské konkurenci v této věkové kategorii.

4. Výzkumný záměr a cíle

Již název bakalářské práce svědčí o samotném výzkumném záměru - analýza herních charakteristik finálových zápasů juniorek do 14 let.

Výzkumný záměr

Pomocí herních charakteristik analyzovat finálová utkání.

Cíle výzkumu

K realizaci výzkumného záměru byly stanoveny následující cíle výzkumu:

- 1) Shlédnout videozáznamy utkání a zapisovat do tabulek jednotlivá data.
- 2) Analyzovat výsledky jednotlivých charakteristik a zjistit, který úder či prvek hry byl pro hráče nejvíce ztrátový, nebo naopak dominantní.
- 3) Porovnat jednotlivé charakteristiky u obou duelů a vyhodnotit, který z úderů nejvíce ovlivňuje výsledek utkání.
- 4) Odpovědět na otázku, zda je možné analýzou videozáznamu získat potřebná data k analýze tenisového utkání.

5. Metodika

Teoretickou část práce jsem zpracovával komparací literatury různých autorů, kdy jsem text práce skládal z definic, popisů pojmů různých autorů odborné literatury a vlastních komentářů, také jsem do textu vložil dva související obrázky.

Při práci jsem vedle analýzy poznatků pracoval též se syntézou poznatků.

Na začátku samotného procesu tvorby praktické části jsem nejprve shlédl celé utkání bez přerušování. Následně jsem hodnotil herní charakteristiky hráček, a tak jsem pomocí funkce pauzy videa vždy zapisoval potřebné údaje do připravených tabulek na papír a následně jsem tyto tabulky přepisoval do počítačové verze. Domnívám se, že tabulky jsou přehledné a lze z nich vyčíst spousty důležitých údajů.

Poté jsem prováděl diskuze, a také na některých místech uváděl doporučení pro budoucí hry tenistek.

U výsledků analýzy druhého utkání mezi tenistkami jsem uváděl srovnání mezi prvním a druhým zápasem hráček.

6. Výsledky a diskuze

6.1. Analýza jednotlivých bodů finálových charakteristik

Tato kapitole obsahuje výsledky analýzy jednotlivých herních charakteristik prvního zápasu identifikovaného hráčkami – zápas mezi Dvořákovou a Duval.

Finále – dívky			
ČR	hráčka Aneta Dvořáková		
USA	hráčka Victoria Duval		
Výsledky zápasu	ČR 7:6 (3)	2:6	6:4

6.1.1. Podání, returny, údery ze základní čáry, voleje

1) Podání:

a) úspěšnost 1. podání

Úspěšnost 1.podání - ČR v %	
1.set	67
2.set	55
3.set	55
Celkem	81

Úspěšnost 1.podání - USA v %	
1.set	43
2.set	50
3.set	62
Celkem	52

b) počet dvojchyb

Američanka dala za celý zápas 16 dvojchyb a Češka 0. Což se nakonec ukázalo jako rozhodující aspekt ve vyrovnaném utkání. Američanka zahrála 14-krát druhé podání do autu a pouze 2 do sítě.

c) umístění 1. podání

Pro vyhodnocení umístění podání jsem zvolil tři zóny: ven ze dvorce, na střed a T. Obě hráčky hrály pravou rukou.

Hráčka ČR podávala zprava většinu svých prvních podání ven ze dvorce – 68% v prvním setu, 80% ve druhém a 70% ve třetím setu (a to do forhendu soupeřky !!). Podobná situace byla i u Američanky - 58% svých prvních podání směřovala z pravé strany ven ze dvorce .

Z levé strany Češka umísťovala první podání ven ze dvorce nebo na střed.. Tím bylo umístění jejího podání snadno předvídatelné. Američanka svá první podání z levé strany více rozdělovala – 37% ven ze dvorce, 45% na střed a 18% na T – čísla za celý zápas.

Umístění 1.podání zprava – ČR v %			
	V	S	T
1.set	68	18	14
2.set	80	12	8
3.set	70	13	17
Zápas	73	17	10

Umístění 1.podání zleva – ČR v %			
	V	S	T
1.set	42	48	10
2.set	82	15	3
3.set	56	35	9
Zápas	60	33	7

Umístění 1.podání zprava - USA v %			
	V	S	T
1.set	73	24	3
2.set	40	50	10
3.set	61	35	4
Zápas	58	36	6

Umístění 1.podání zleva - USA v %			
	V	S	T
1.set	22	60	18
2.set	39	42	19
3.set	50	32	18
Zápas	37	45	18

d) umístění 2. podání

Češka umísťovala druhé podání zprava ze 12% do středu, 35% ven ze dvorce a 53 na T. To znamená, že hrála druhé podání soupeřce do backhandu. Zleva 79% druhých podání šlo ven ze dvorce.

Američanka umísťovala druhé podání ze 48% na střed a 39% ven ze dvorce a 13% na T z pravé strany. Zleva 60% na střed, 29% ven ze dvorce a 11% na T. To znamená, že špatně umísťovala 2. podání do forhandu soupeřky.

Umístění 2.podání zprava – ČR v %			
	V	S	T
1.set	30	10	60
2.set	35	15	50
3.set	40	10	50
Zápas	35	12	53
Umístění 2.podání zleva – ČR v %			
	V	S	T
1.set	79	17	4
2.set	69	22	9
3.set	80	13	7
Zápas	76	17	7

Umístění 2.podání zprava – USA v %			
	V	S	T
1.set	67	33	0
2.set	16	60	24
3.set	35	50	15
Zápas	39	48	13
Umístění 2.podání zleva – USA v %			
	V	S	T
1.set	23	72	5
2.set	39	49	12
3.set	26	59	5
Zápas	29	60	11

2) Returny- umístění returnu z prvního a druhého podání

Pro vyhodnocení umístění returnu jsem zvolil čtyři zóny. Tzv. červenou zónu ve středu dvorce, kde je chybou return hrát, potom pravý roh, střed a levý roh dvorce.

Obě hráčky nezahrály příliš returnů z prvního podání do červené zóny - česká 5,10,3% a Američanka pak 14,7 a 3%. Return obou hráček byl silnější stránkou oproti jejich servis. Ze statistiky jednoznačně vyplývá, že větší procento dopadu míče bylo do stran (práva+levá) než na střed dvorce. Hráčky se snažily vytvořit si tlak hned po returnu, navíc 57% všech vyhraných gamů získaly při podání soupeřky.

ČR - return z 1.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	5	10	3
Pravá	40	21	31
Střed	30	46	35
Levá	21	16	24
Síť	2	4	1
Aut	2	3	6
USA - return z 1.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	14	7	3
Pravá	18	35	24
Střed	38	22	45
Levá	22	32	22
Síť	4	2	4
Aut	4	1	2

ČR - return z 2.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	0	9	4
Pravá	32	18	21
Střed	37	39	41
Levá	28	27	32
Síť	2	3	1
Aut	1	4	1
USA - return z 2.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	2	1	7
Pravá	15	13	14
Střed	42	29	40
Levá	28	55	33
Síť	5	2	2
Aut	8	0	4

3) Údery ze základní čáry

Z této statistiky vyplývá, že hráčky se snažily rozdělovat míče především po stranách kurtu. Více od základní čáry chybovala Češka a to v poměru 30:19 %.

ČR – údery od zákl. čáry %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	7	10	5
Pravá	35	20	28
Střed	21	32	31
Levá	25	26	30
Síť	7	10	2
Aut	5	2	4

USA – údery od zákl. čáry %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	4	2	3
Pravá	28	35	28
Střed	38	25	35
Levá	23	35	26
Síť	4	1	4
Aut	4	2	4

4) Voleje

Při této statistice jsem vyhodnocoval počet úspěšných a neúspěšných volejů. Češka zahrála 5 vítězných volejů a dopustila se 2 chyb. Američanka zahrála 6 vítězných volejů a dopustila se jedné chyby. Také v této statistice byla Američanka úspěšnější.

6.1.2. Místa úderů obou hráček během každého gamu

Procentuální pokrytí kurtu	ČR (DVOŘÁKOVÁ, Aneta)				USA (DUVAL, Victoria)			
	1. set	2. set	3. set	Průměr	1. set	2. set	3. set	Průměr
Údery hrané:								
Za base line	81,2%	82,3%	81,1%	81,54%	82,5%	81,5%	82,3%	82,1%
Před base line	17,4%	16,6%	18,9%	17,64%	16,4%	17,3%	16,6%	16,78%
Před servis lajnou	1,4%	1,1%	1,6%	1,37%	2,4%	2,1%	1,8%	2,17%
Na pravé polovině kurtu	53,3%	55,2%	52,6%	53,7%	53,1%	53,8%	52,9%	53,3%
Na levé polovině kurtu	46,7%	44,8%	47,4%	46,3%	46,9%	46,2%	47,1%	46,7%
Vedle pravé postranní čáry	12,2%	13,5%	11,9%	12,5%	13,1%	12,3%	12,6%	12,67%
Vedle levé postranní čáry	10,5%	10,5%	10,8%	11,5%	10,7%	10,5%	11,1%	10,77%

Z procentuálního hlediska pokrytí dvorce je zřejmé, že obě hráčky hrají pravou rukou a obě se snažily držet blíže base line. Češka měla větší snahu vytvářet tlak a ukončovat míče, což ukazuje větší procento míčů hraných před base line (mimo druhý set v němž jednoznačně dominovala Američanka). Američanka byla naopak aktivnější při hře na síti.

6.1.3. Chyby do sítě, chyby do strany, chyby za základní čáru (bez podání)

V této statistice jsem vynechal tiabreak, aby nebyl zkreslen poměr mezi sety.

Z celkového srovnání chyb v prvním setu vyplývá, že chyby byly poměrně vyrovnané, v druhém setu více chybovala Češka a ve třetím setu dominovala s pouhými třemi chybami Američanka.

Za povšimnutí stojí, že v prvním setu česká tenistka chybovala dvakrát tak častěji s chybami do sítě než soupeřka. Také chyb za základní čárou se Češka dopustila celkově o jednu třetinu více než Američanka.

Tabulka č. 1 – Chyby celkem

Set	Chyba do sítě		Chyba do strany		Chyba za zákl. čáru		Chyby Celkem	Skóre celkem
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA		
1. set	68%	32%	43%	57%	56%	44%	56%/44%	6:6
2. set	60%	40%	62%	38%	56%	44%	59%/41%	2:6
Set	55%	45%	50%	50%	60%	40%	55%/45%	6:4
Celkem	61%	39%	52%	48%	57%	43%	57%/43%	2:1

Tabulka č. 2 – Porovnávání chyb jednotlivých hráčů vůči soupeři v %

Set	Chyba do sítě		Chyba do strany		Chyba za zákl. čáru		Chyby Celkem	Skóre Celkem
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA		
1. set	15	7	6	8	10	8	31:28	6:6
2. set	6	4	8	5	10	8	24:17	2:6
3. set	6	5	10	10	12	8	28:3	6:4
Celkem	27	16	24	23	32	24	83/68	2:1

Tabulka č. 3 – Chyby u jednotlivých hráčů – vyjádření v %

	Chyby	Do sítě	Do strany	Za z. čáru
ČR	83	37%	29%	34%
USA	63	25%	34%	41%

6.1.4. Počet úderů během jednoho bodu (včetně podání)

Vycházejíc z dlouholetých výzkumů bylo zjištěno že:

„Četnosti úderů na jeden bod obnáší na antuce v průměru 6,8 úderů.“

(R.Schönborn 2006)

„Na antuce se rozhoduje 62% všech bodů nejpozději šestým úderem.“

(R.Schönborn 2006)

„Na antukových dvorcích je 30-33% všech bodů ukončeno nejpozději po returnu, 11% třetím úderem, 6% čtvrtým úderem, 7% pátým úderem, 8% šestým úderem.“ (R. Schönborn 2008)

S ohledem na stále agresivnější styl tenisu se i na antukovém povrchu předpokládá zrychlení tempa získávání bodů a zvyšování důležitosti účinného podání a returnu, a to nejen u dospělých, ale také v mladších věkových kategoriích.

Tabulka 1 - Celkový počet úderů

	počet úderů	počet bodů	Průměr
V prvním setu	417	88	4,8
V druhém setu	263	61	4,3
V třetím setu	286	73	3,9
Celkem	966	222	4,3

Tabulka číslo 1 potvrzuje, že se tenis opravdu v posledních letech zrychlil. Trend moderního tenisu směřuje více ke snaze ukončit výměnu vítězným úderem, než čekat na chybu soupeře.

Česka si rychle povšimla špatného podání soupeřky, jež vyprodukovala 15 dvojchyb a jejíž druhé podání postrádalo patřičnou razanci, umístění i rotaci míče. Snažila se ukončovat výměny hned po podání, díky čemuž přiváděla soupeřku pod tlak. Tomu také odpovídá statistika počtu odehraných úderů během jednoho gamu. Při podání Američanky bylo odehráno v průměru 4,1 v prvním, 4,0 ve druhém a 3,4 ve třetím setu. U české hráčky 5,5 v prvním, 4,65 ve druhém a 4,5 ve třetím setu.

Tabulka 2a - Četnost úderů 1 set

Údery	Počet	%
1-2	22	25%
3	18	20%
4	8	9%
5	13	14,7%
6	10	11,3%
7 a více	18	20%

Tabulka 2b – četnost úderů 2 set

Údery	Počet	%
1-2	20	33,3%
3	5	8.3%
4	9	15%
5	4	6,7%
6	9	15%
7 a více	13	21,7%

Tabulka 3c - četnost úderů 3 set

Údery	Počet	%
1-2	25	34,7%
3	16	22.2%
4	7	9.7%
5	8	11,1%
6	6	8.4%
7 a více	10	13,9%

Tabulka 2d – četnost úderů celkem

Údery	Počet	%
1-2	67	30.5%
3	18	17.7%
4	8	10.9%
5	25	11,4%
6	25	11,4%
7 a více	41	18.6%

Tabulka 2d potvrzuje, že na antukových dvorcích je 30-33% všech bodů ukončeno nejpozději po returnu. Dále potvrzuje předešlé tvrzení, že trendem posledních let je snaha, o co nejrychlejší zakončení výměn. Z tabulky 2a vyplívá, že v prvním setu se hrály delší výměny.

6.1.5. Přímé body (winner) u každé hráčky

Z celkového počtu 222 odehraných bodů získala Američanka 106 bodů, Češka 116 bodů. Americká hráčka měla na svém kontě celkem 24 winnerů, česká hráčka 33 winnerů.

Hráčka z USA měla ze 106 vyhraných bodů v celém zápase 22,64% winnerů, zatímco hráčka z české republiky měla ze 116 vyhraných bodů 28,5% vítězných míčů. Z tohoto srovnání je vidět, že Češka se snažila hrát agresivněji a aktivněji.

Zajímavý je fakt, že plných 41,7% winnerů uhrála Američanka na síti (25% volej, 16,7smeč). To svědčí o vynikajících tvz. building upshots (přípravných míčích), při přechodu na síť. Američanka by mohla v budoucnu právě takto zdolávat své soupeřky.

Česka naopak přes 30% winnerů získala na returnu, avšak dopustila se přitom velkého množství nevynucených chyb. Pokud by na returnu v budoucnu méně chybovala, mohl by se pro českou hráčku stát return silnou zbraní.

Tabulka – přímé body u každé hráčky

	ČR			USA		
	1. set	2. set	3. set	1. set	2. set	3.set
forhend	4 (25%)	1 (16.7%)	3 (27,3%)	-	3 (27,3%)	1 (20%)
bekhend	1 (6,3%)	1 (16.7%)	1 (9%)	1 (12.5%)	1 (9%)	-
volej	3 (18,7%)	1 (16.7%)	1 (9%)	4 (50%)	2 (18.2%)	-
servis	-	-	-	-	1 (9%)	-
return	5 (31.3%)	2 (33,3%)	3 (27,3%)	-	2 (18.2%)	1 (20%)
forhend	-	-	2 (18%)	2 (25%)	-	1 (20%)
kraťas	1 (6,3%)	1(16.7%)	-	-	1 (9%)	-
smeč	2 (12,5%)	-	1 (9%)	1 (12.5%)	1 (9%)	2 (40%)
celkem	16	6	11	8	11	5

6.1.6. Vynucené chyby u každé hráčky

Určení, která chyba byla vynucená a která nevynucená, je často složité. V tabulce vynucených chyb, uvádím po kterém úderu k vynucené chybě došlo, čili kterým úderem si hráčka chybu soupeřky vynutila.

V zápase se vyskytlo celkem 37 vynucených chyb, z čehož 21 chyb vyprodukovala česká hráčka a 16 Američanka. Což činí 18,5 % bodů jenž Češka získala. U Američanky tvořil tento podíl 14,7% všech dosažených bodů. Z tohoto hlediska opět vyplývá, že více agresivní a aktivní hráčkou byla Češka.

Češka si nejvíce 28,6% z těchto chyb vynutila returnem, také se však při tomto úderu dopustila množství chyb, které byly často způsobené až přílišnou zbrklostí a touhou ukončit výměnu. Doporučoval bych zaměřit se (nejlépe při tréninkovém zápase) právě na tuto statistiku, která by měla vést ke správnému rozhodování - kdy po podání soupeřky zaútočit a kdy raději rozehrát míč. Mohlo by takto dojít k eliminaci nevynucených chyb. Tímto by mohla česká hráčka v budoucnu dosáhnout velké výhody nad svými soupeřkami.

Americké hráčce bych doporučil zlepšit druhé podání, především hrát míče s větší rotací, a neumožnit tak soupeře snadno bodovat. Dále by měla z agresivnit svou hru od základní čáry.

Tabulka – vynucené chyby u každé hráčky

	ČR			USA		
	1. set	2. set	3. set	1. set	2. set	3. set
Forhend	1 (12,5%)	2 (33,3%)	2 (28,6%)	-	2 (33,3%)	0
Bekhend	1 (12,5%)	1 (16,7%)	1 (14,3%)	-	1 (16,7%)	1 (16,7%)
Volej	-	1 (16,7%)	-	-	-	-
Servis	-	-	2 (28,6%)	-	0	2 (33,3%)
Return	3 (37,5%)	1 (16,7%)	2 (28,6%)	2 (50%)	1 (16,7%)	2 (23,3%)
Forhend	3 (37,5%)	1 (16,7%)	-	2 (50%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)
Krat'as	-	-	-	-	-	-
Smeč	-	-	-	-	1 (16,7%)	-
Celkem	8	6	7	4	6	6

6.1.7. Nevynucené chyby u každého hráče

Ve sledované disciplíně nevynucených chyb byla lepší americká hráčka, která vytvořila celkově o 7 nevynucených chyb méně. Česka udělala celkem 63 zkažených míčů, což je o 9 více než míčů získaných (vynucené chyby + winners). Česka plných 70% z těchto chyb vyprodukovala od základní čáry. Z této statistiky jednoznačně vyplývá, že by se česká hráčka měla v tréninku zaměřit na hru za základní čarou. Velkým pozitivem české hráčky je 0 dvojchyb, což je statistika při takto vypjatém a navíc 3-setovém zápase, spíše ojedinělá a poukazuje na výborné 2. podání.

Podání bylo naopak nejslabším článkem ve hře Američanky. Za zápas vyprodukovala 15 dvojchyb, které navíc udělala v klíčových momentech zápasu a není tedy pochyb, že právě chybami na podání americká hráčka zápas ztratila.

Tabulka – Nevynucené chyby

	ČR	USA
Base Line	44	24
Return	19	16
Service / Double Faults	0	16
Total	63	56

	1. set		2. set		3. set	
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA
Double Faults	0	6	0	4	0	6
Forhand BL	9	8	7	2	3	5
Backhand BL	12	3	4	2	9	4
Return Forhand	3	5	5	3	6	3
Return Backhand	0	1	2	2	3	2
Return Total	3	6	7	5	9	5
NET	2	0	0	1	1	1

Ve sledované disciplíně nevynucených chyb byla lepší americká hráčka, která vytvořila celkově o 7 nevynucených chyb méně. Česka udělala celkem 63 zkažených míčů, což je o 9 více než míčů získaných (vynucené chyby + winners). Česka plných 70% z těchto chyb vyprodukovala od základní čáry. Z této statistiky jednoznačně

vyplývá, že by se česká hráčka měla v tréninku zaměřit na hru za základní čarou. Velkým pozitivem české hráčky je 0 dvojchyb, což je statistika při takto vypjatém a navíc 3-setovém zápase, spíše ojedinělá a poukazuje na výborné 2. podání.

Podání bylo naopak nejslabším článkem ve hře Američanky. Za zápas vyprodukovala 15 dvojchyb, které navíc udělala v klíčových momentech zápasu a není tedy pochyb, že právě chybami na podání americká hráčka zápas ztratila.

6.1.8. Body průběžně u obou hráčů (1:0, 2:0, 2:1 atd.)

V prvním setu můžeme z této statistiky vyhodnotit, především tristní bilanci získaných gamů při svém podání. Česká hráčka měla za 1. set pět breakballu a proměnila čtyři. Američanka měla breakballu šest a proměnila také čtyři. Čili ze dvanácti gamů ztratily hráčky 8krát své podání, což by mělo vést k zamyšlení. Navíc Američanka dokázala dvakrát prolomit podání soupeřky čistou hrou. Česká hráčka vyhrála podání soupeřky jednou poměrem 4:0, dvakrát poměrem 4:1. To poukazuje na velice špatné podání obou tenistek. Ukazuje se také, že v této věkové kategorii není podání tak velkou výhodou, tak jako v kategorii dospělých, a to především u žen.

Tabulka – Body 1. set

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu													Body celkem		
1.	ČR	1:0	2:0		2:1		2:2		3:2		4:2			4:2			
2.	USA	1:0	2:0		2:1		3:1		3:2		3:3		4:3		5:3		7:7
3.	ČR	1:0	2:0		2:1		2:2		3:2		3:3		3:4		3:5		10:12
4.	USA	1:0		1:1		1:2		1:3		2:3		2:4			14:14		
5.	ČR	0:1			0:2			0:3			0:4			14:18			
6.	USA	0:1	0:2		0:3			1:3			1:4			18:19			
7.	ČR	1:0	2:0	3:0	3:1	3:2	3:3	4:3	4:4	4:5	5:5	5:6	6:6	7:6	8:6	26:25	
8.	USA	1:0	2:0	3:0	3:1	3:2	3:3	3:4	4:4	5:4	6:4		3:31				
9.	ČR	0:1			0:2			0:3			0:4			30:35			
10.	USA	0:1		1:1		1:2		1:3		1:4			34:36				
11.	ČR	1:0	2:0		2:1		2:2		2:3		2:4			36:38			
12.	USA	0:1		0:2			0:3			0:4			40:38				

Tiabreak: 1.míč podání ČR, skóre z pohledu české hráčky										
0:1	1:1	2:1	3:1	3:2	4:2	5:2	5:3	6:3	7:3	47:41

Ve druhém setu se dokázala Američanka dostat do vedení 3:0., poté se české hráčce podařilo přiblížit soupeře na rozdíl jediného gamu 3:2, když dokázala vyhrát nejdelší gam v zápase. V dalším gamu, však opět prohrála své podání, což se ukázalo pro zbytek setu jako rozhodující. Američanka se ve druhém setu zlepšila nedělala tolik chyb a dokázala 3krát prolomit podání soupeřky. Česká hráčka naopak pokračovala v trendu setu prvního a vyhrála pouze jedno své podání za celý set.

Tabulka – Body 2. set

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu																Celkem				
1.	USA	0:1	1:1			2:1			3:1			3:2			4:2			2:4				
2.	ČR	1:0		1:1		2:1		2:2		2:3		2:4						4:8				
3.	USA	0:1		1:1		2:1		2:2		3:2		4:2						6:12				
4.	ČR	1:0		1:1		2:1		3:1		3:2		4:2						10:14				
5.	USA	0:1	1:1	1:2	2:2	2:3	3:3	3:4	4:4	5:4	5:5	5:6	6:6	6:7	7:7	8:7	8:9	8:10	20:22			
6.	ČR	1:0		1:1		1:2		2:2		2:3		2:4						22:26				
7.	USA	1:0		2:0		2:20		3:2		3:3		3:4		3:5						26:35		
8.	ČR	1:0		1:1		2:1		2:2		3:2		3:3		3:4		3:5						26:31

Americká hráčka prohrála třetí sadu z velké části díky špatnému podání. Vyprodukovala opět šest dvojchyb, dvě po sobě udělala za stavu 4:4 na gamy, a 5:5 na míče v 9. gamu třetího set. Češka šla do vedení 5:4, a poté již zápas dovedla do vítězného konce i díky zlepšenému podání na konci 3.setu. Dále ze statistiky vyplývá, že 50% (5gamů), získali hráčky při podání soupeřky. Česká hráčka měla 8 breakballu a vyhrála 3 podání soupeřky. Američanka 3 breakbally a získala 2 podání Češky.

Celkově zápas pro svou zemi vybojovala Češka, která byla také lepší ve statistice, kterou jsem sledoval, a kterou byly získané body během celého zápasu. Češka zvítězila poměrem +4 celkem 113:109. Celkově měla v zápase česká hráčka 17breakballu a vyhrála 8krát podání soupeřky. Američanka měla 12breakballu a získala 9krát podání soupeřky. Dohromady bylo odehráno 30 gamu (když nepočítáme teibreak,). Což znamená, že 57% všech vítězných gamů získaly hráčky při podání své soupeřky. To je určitě špatná bilance, na kterou by se hráčky měly zaměřit při tréninku. A dle mého názoru nejdůležitější údaj vyplývající z této statistiky.

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu										Celkem				
1.	USA	0:1		0:2			0:3			0:4		4:0				
2.	ČR	1:0		1:1		1:2		2:2		2:3		2:4	6:4			
3.	USA	1:0	2:0	2:1	2:2	2:3	3:3	3:4	4:4	4:5	4:6	12:8				
4.	ČR	1:0	2:0	2:1	2:2	3:2	3:3	3:4	4:4	4:5	4:6	16:14				
5.	USA	1:0		1:1		2:1		2:2		2:3		3:3	3:4		3:5	21:17
6.	ČR	1:0			2:0			3:0			4:0		25:17			
7.	USA	0:1	1:1	2:1	2:2	2:3	3:3	4:3	4:4	5:4	6:4	29:23				
8.	ČR	1:0		2:0		2:1		2:2		3:2		4:2	33:25			

6.1.9. Počet prvních a druhých podání u každé hráčky

Podání (servis) je spolu s returnem považováno za klíčové, možno říci nejdůležitější, údery, bez jejichž dokonalého zvládnutí je prosazení se v obrovské konkurenci téměř nemožné.

Tabulka – Počet prvních a druhých podání u každého hráče

ČR (DVOŘAKOVA, Aneta)							
	1. SERVIS			2. SERVIS			DVOJCHYBA
	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	
1. sada	32	6	10	16	0	0	0
2. sada	15	3	9	12	0	0	0
3. sada	26	1	5	6	0	0	0
CELKEM	73	10	24	34	0	0	0
CELKEM 1. SERVIS:			107	CELKEM 2. SERVIS:			34
Úspěšnost 1. podání:	1. sada 67%		2.sada 55%		3.sada 81%		
Úspěšnost 2. podání:	1. sada 100%		2.sada 100%		3.sada 100%		
Celková úspěšnost 1. podání:			68%				
Celková úspěšnost 2. podání:			100%				

USA (DUVAL, Victoria)							
	1. SERVIS			2. SERVIS			DVOJCHYBA
	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	
1. sada	18	14	10	18	0	6	6
2. sada	18	8	10	14	1	3	4
3. sada	28	5	12	11	1	5	6
CELKEM	64	27	32	43	2	14	16
CELKEM 1. SERVIS:			123	CELKEM 2. SERVIS:			59
Úspěšnost 1. podání:	1. sada 43%			2. sada 50%		3. sada 62%	
Úspěšnost 2. podání:	1. sada 75%			2. sada 78%		3. sada 65%	
Celková úspěšnost 1. podání:			52%				
Celková úspěšnost 2. podání:			73%				

Aneta Dvořáková měla ve všech sadách větší procentuelní úspěšnost 1. podání než soupeřka. Nejhůře servírovala ve 2 sadě, pokles však nastal ve všech herních činnostech. I když uměla hrát razantní 1. servis, nevyužívala toho k vytvoření tlaku. Zahrála 0 dvojchyb, což je velice dobrá bilance.

Celkovou úspěšnost jak prvního, tak druhého podání měla vyšší než soupeřka, přesto prohrála o jeden gam více při svém podání než soupeřka (8:9). Z toho vyplývá, že úspěšnost servisu nebyla pro zápas rozhodující.

Měla by zlepšit (vzhledem ke sledovaným proměnným) důraz na 1. podání - zejména v koncovce 3. setu Češka dokázala, že razantní 1. podání hrát umí. Dále by si měla uvědomit význam 1. podání, naučit se vytvořit si jím tlak, hrát razantněji, druhé podání hrát rychleji a hrát ven z kurtu.

Victoria Duval měla ve všech sadách menší procentuelní úspěšnost 1. podání než soupeřka. První servis hrála přímý, razantnější než soupeřka, ale často chybovala (auty 32, do sítě 27), druhý servis byl také přímý s minimální rotací, ale opět udělala velké množství chyb, zejména do autu (celkově 16 dvojchyb: 1.set 6, 2.set 4, 3.set 6, z toho 14 do autu).

Měla by zlepšit (vzhledem ke sledovaným proměnným) techniku podání - vycházet z biomechaniky (celková koordinace pohybu) načasování úderu, netrefovat s pokrčenou rukou (nízký nadhoz především u prvního podání). Dále by měla výšit

přesnost prvního podání. Celkově zahrála 64 platných 1. servisů, ale dalších 59 pokazila. Druhé podání by měla hrát s větší rotací a získat v něm jistotu, především v rozhodujících míčích v zápase.

6.1.10. Měření délky výměn

Tabulka - Analýza délky výměn

<i>Výměny (T)</i>	<i>1.set</i>	<i>rozdí</i>	<i>2.set</i>	<i>rozdí</i>	<i>3.set</i>	<i>rozdíl</i>	<i>celkem</i>	<i>Rozdíl</i>
ČR do 4 s	18	+7	10	-3	15	+3	43	+10
USA do 4 s	11	-7	13	+3	12	-3	47	-10
ČR do 10 s	18	-4	8	-8	14	-2	40	-14
USA do 10 s	22	+4	16	+8	16	+2	54	+14
ČR nad 10 s	4	-3	4	-2	5	0	13	-5
USA nad 10 s	7	+3	6	+2	5	0	18	+5

Z této statistiky jsem úmyslně vynechal body ukončené podáním (především kvůli 16 dvojchybám Američanky), neboť by výsledek hodně zkreslily. Zaměřil jsem se tedy na to, jak se oběma hráčkám vedlo ve výměnách.

Ze statistiky jednoznačně vyplývá, že česká hráčka byla lepší na returnu a zvítězila v míčích hraných do 4 vteřin rozdílem 10+. Česká hráčka využívala slabší druhé podání Američanky a snažila se hned po returnu dostat soupeřku pod tlak. V mezihře dominovala Americká tenistka, která zvítězila ve statistice míčů odehraných mezi 4-10 vteřinami v poměru + 14. Nutno podotknout, že ne zcela svojí zásluhou, ale především díky nevynuceným chybám české hráčky. Zde má Česká tenistka největší příležitost pro zlepšení své hry. Pro její budoucí účinkování ve světovém tenise dospělých, bude aktivní hra jistě přínosná, avšak měla by umět lépe vyhodnotit, ve které pozici zaútočit, a kdy vyčkat na lepší příležitost ukončit výměnu a vyvarovat se tím nevynuceným chybám. Tento fakt se potvrdil i v míčích hraných dále než 10 vteřin ve kterých také zvítězila Američanka v poměru +5.

6.2. Analýza jednotlivých herních charakteristik

Tato kapitola obsahuje výsledky analýzy jednotlivých herních charakteristik druhého zápasu mezi hráčkami a porovnání s prvním zápasem.

Finále – dívky 2. utkání			
ČR	hráčka ROHANOVA, Petra		
USA	hráčka VICKERY, Sachia		
Výsledky zápasu	ČR 4:6	7:6(3)	2:6

6.2.1. Podání, returny, údery ze základní čáry, voleje

1) Podání:

a) úspěšnost 1. podání

Úspěšnost 1.podání - ČR v %	
1.set	65
2.set	60
3.set	57
Celkem	61

Úspěšnost 1.podání - USA v %	
1.set	53
2.set	50
3.set	66
Celkem	56

b) počet dvojchyb

Američanka udělala za celý zápas 4 dvojchyby a Češka pouze 3, což na třísetové utkání není špatná bilance.

c) umístění 1. podání

Hráčka ČR podávala zprava většinu svých prvních podání ven ze dvorce – 60% v prvním setu, 53% ve druhém a 68% ve třetím setu a to do forhendu soupeřky. Američanka podávala vyrovnaně, spíše se snažila využít špatný backhandový return Češky.

Z levé strany Česka umísťovala prvni podání více ven ze dvorce nebo na střed. Američanka neměla s podáním soupeřky téměř žádný problém. Američanka svá prvni podání z levé strany umísťovala především ven z dvorce.

Umístění 1.podání zprava – ČR v %				Umístění 1.podání zleva – ČR v %			
	V	S	T		V	S	T
1.set	60	25	15	1.set	40	40	20
2.set	53	20	27	2.set	42	38	20
3.set	68	18	17	3.set	46	30	24
Zápas	60	21	19	Zápas	43	36	21
Umístění 1.podání zprava - USA v %				Umístění 1.podání zleva - USA v %			
	V	S	T		V	S	T
1.set	30	35	35	1.set	49	35	16
2.set	28	34	38	2.set	51	32	17
3.set	25	32	43	3.set	58	20	12
Zápas	28	34	38		54	30	16

d) umístění 2. podání

Umístění druhého podání bylo podobné jako umístění podání prvního.

Umístění 2.podání zprava – ČR v %				Umístění 2.podání zleva – ČR v %			
	V	S	T		V	S	T
1.set	58	26	16	1.set	48	35	17
2.set	50	23	27	2.set	53	34	13
3.set	61	16	23	3.set	46	30	24
Zápas	56	22	22	Zápas	49	33	18
Umístění 2.podání zprava – USA v %				Umístění 2.podání zleva – USA v %			
	V	S	T		V	S	T
1.set	28	33	39	1.set	55	30	15
2.set	26	36	38	2.set	52	32	16
3.set	26	31	43	3.set	58	22	10
Zápas	27	33	40	Zápas	55	30	15

2) Umístění returnu – z prvního a druhého podání

Return obou hráček byl slabší stránkou oproti jejich servisu. I když servis obou soupeřek nebyl agresivní, hráčky si nedokázaly vytvářet returnem tlak, což dokazuje velké množství returnu zahraných na střed a do červené zóny.

ČR - return z 1.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	13	13	17
Pravá	33	19	21
Střed	30	42	28
Levá	19	19	18
Síť	1	1	1
Aut	4	6	15
USA - return z 1.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	14	15	3
Pravá	22	27	24
Střed	38	30	45
Levá	25	27	22
Síť	0	0	4
Aut	1	1	2

ČR - return z 2.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	6	10	15
Pravá	29	29	22
Střed	37	35	34
Levá	25	25	28
Síť	0	0	0
Aut	2	1	1
USA - return z 2.podání v %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	25	7	6
Pravá	13	14	26
Střed	29	40	34
Levá	32	33	33
Síť	1	0	0
Aut	0	0	1

3) Údery ze základní čáry

ČR – údery od zákl. čáry %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	8	10	7
Pravá	34	19	24
Střed	25	31	29
Levá	21	24	32
Síť	6	8	4
Aut	6	6	4

USA – údery od zákl. čáry %			
	1.set	2.set	3.set
Červená	5	8	5
Pravá	27	30	26
Střed	36	27	35
Levá	21	32	26
Síť	6	1	4
Aut	2	2	4

Z této statistiky vyplývá, že hráčky se snažily rozdělovat míče především po stranách kurtu, avšak jejich razance nebyla taková aby jimi dokázali získávat vítězné míče.

4) Voleje

Ve druhém zápase Česka zahrála 4 vítězné voleje a dopustila se 2 chyb. Američanka zahrála 2 vítězné voleje a dopustila se třech chyb. V této statistice byla úspěšnější Česka.

6.2.2. Místa úderů obou hráček během každého gamu

Procentuální pokrytí kurtu	ČR (DVOŘÁKOVÁ, Aneta)				USA (DUVAL, Victoria)			
	1. set	2. set	3. set	Průměr	1. set	2. set	3. set	Průměr
Údery hrané:								
Za base line	80%	81%	81%	81%	81%	80%	82%	81%
Před base line	19%	17%	18%	18%	17%	17%	17%	17%
Před servis lajnou	1%	2%	1%	1%	2%	3%	1%	2%
Na pravé polovině kurtu	52%	50%	53%	52%	52%	54%	53%	53%
Na levé polovině kurtu	45%	42%	43%	48%	48%	46%	47%	47%
Vedle pravé postranní čáry	13%	10%	14%	12%	12%	13%	13%	13%
Vedle levé postranní čáry	12%	9%	13%	11%	11%	10%	11%	11%

Z procentuálního hlediska pokrytí dvorce je zřejmé, že obě hráčky hrají pravou rukou a obě se snažily držet blíže base line. Z porovnání obou zápasů se dá usuzovat, že v této věkové kategorii (v mezihře), rozhoduje především hra od základní čáry.

6.2.3. Chyby do sítě, chyby do strany, chyby za základní čáru (bez podání)

Z celkového srovnání chyb vyplývá, že v této statistice vyšla vítězně Američanka, která udělala ve všech setech menší počet chyb. Největší rozdíl byl ve třetím setu (29:16), který také pro sebe získala americká hráčka poměrně snadno 6:2.

Ze statistiky jde také vyzorovat, že největší rozdíl v chybách obou hráček, byly chyby za základní čárou (62%/38%). Zajímavé je také porovnání obou zápasů. V obou případech byly v této statistice lepší hráčky USA, které udělaly dohromady o 38 chyb méně než Češky.

Tabulka č. 1 – Chyby celkem

Set	Chyba do sítě		Chyba do strany		Chyba za zákl. čáru		Chyby Celkem	Skóre Celkem
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA		
1. set	9	7	8	8	10	6	27:21	4:6
2. set	8	7	10	10	12	9	30:26	6:6
3. set	6	4	10	6	12	6	29:16	2:6
Celkem	23	18	28	24	34	21	86/63	1:2

Tabulka č. 2 – Porovnávání chyb jednotlivých hráčů vůči soupeři v %

Set	Chyba do sítě		Chyba do strany		Chyba za zákl. čáru		Chyby Celkem	Skóre celkem
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA		
1. set	56%	44%	50%	50%	63%	37%	56%/44%	4:6
2. set	55%	45%	50%	50%	56%	44%	54%/48%	6:6
Set	56%	44%	63%	17%	67%	33%	62%/38%	2:6
Celkem	56%	44%	55%	45%	62%	38%	57%/43%	1:2

Tabulka č. 3 – Chyby u jednotlivých hráčů – vyjádření v %

	Chyby	Do sítě	Do strany	Za z. čáru
ČR	86	27%	33%	40%
USA	63	29%	38%	33%

6.2.4. Počet úderů během jednoho bodu (včetně podání)

Tabulka 4 - Celkový počet úderů

	počet úderů	počet bodů	Průměr
V prvním setu	480	68	7.1
V druhém setu	517	68	7,6
V třetím setu	341	56	6.1
Celkem	1338	192	6.9

Tabulka číslo 1 ukazuje, že průměr úderů na jeden bod byl větší ve druhém duelu, z čehož se dá vyvozovat, že druhé utkání bylo opatrnější. I přesto však průměr obou zápasů činí 5,6 úderů na jeden získaný bod a potvrzuje domněnku o agresivnějším stylu hry v posledních letech.

Tabulka 5a - Četnost úderů 1 set

Údery	Počet	%
1-2	7	10%
3	10	14%
4	6	9%
5	9	13%
6	10	15%
7 a více	26	39%

Tabulka 2b – četnost úderů 2 set

Údery	Počet	%
1-2	13	19%
3	7	10%
4	5	7%
5	8	12%
6	6	9%
7 a více	29	43%

Tabulka 6c - četnost úderů 3 set

Údery	Počet	%
1-2	12	21%
3	5	9%
4	12	21%
5	6	11%
6	5	9%
7 a více	16	29%

Tabulka 2d – četnost úderů celkem

Údery	Počet	%
1-2	32	17%
3	22	11%
4	25	13%
5	23	12%
6	21	10%
7 a více	71	37%

Tabulka 2d ukazuje, že ve druhém utkání se hrály delší výměny než v utkání prvním. Nepotvrdil se však fakt, že 30-33% všech míčů je ukončeno nejpozději po returnu. Průměr z obou utkání činí 24%. Z porovnání obou statistik dále můžeme vyčíst, že 72,5% míčů bylo ukončeno nejpozději 6 úderem. Souhrnně tedy můžeme tvrdit, že tenis se opravdu zrychluje.

6.2.5. Přímé body (winner) u každé hráčky

Z celkového počtu 192 odehraných bodů získala Američanka 102 bodů, Češka 90 bodů. Americká hráčka měla na svém kontě celkem 16 winnerů, česká hráčka 27 winnerů. V této statistice byla lepší Češka. Hráčka z USA měla ze 102 vyhraných bodů v celém zápase 15,68% winnerů, zatímco hráčka z České republiky měla z 90 vyhraných bodů 30% vítězných míčů. Z tohoto srovnání je vidět, že Češka se snažila hrát agresivněji a aktivněji. Češka získala přes 50% winnerů forhendem, což byl také její nejlepší úder. Měla by však zapracovat na zlepšení ostatních herních činností.

Z porovnání obou duelů vyplývá, že jednoznačně aktivnější byly české hráčky, které získaly o 20 winnerů více než soupeřky, avšak dopouštěli se také většího množství chyb.

Tabulka – přímé body u každé hráčky

	ČR			USA		
	1. set	2. set	3. set	1. set	2. set	3.set
forhend	4 (36%)	5 (56%)	3 (43%)	2 (22%)	1 (33,3%)	2 (50%)
bekhend	1 (9%)	1 (11%)	2 (29%)	2 (22%)	-	-
Volej	2 (18,%)	1 (11%)	1 (14%)	1 (11%)	-	1 (25%)
Servis	2 (18%)	-	-	-	-	-
Return	-	-	-	-	-	1 (25%)
return (ISI,ISO)	1 (9%)	1 (11%)	-	2 (22%)	1 (33,3%)	-
Krát'as	-	1(11%)	-	-	-	-
Smeč	1(9%)	-	1 (14%)	2 (22%)	1 (33,3%)	-
Celkem	11	9	7	9	3	4

6.2.6. Vynucené chyby u každého hráčky

V zápase se vyskytlo celkem 28 vynucených chyb, z čehož 17 chyb vyprodukovala česká hráčka a 11 Američanka. Což činí 18,8 % bodů jenž Češka získala. Češka si nejvíce 42,1% z těchto chyb vynutila forhendem. V této statistice byla lepší česká hráčka.

U Američanky tvořil tento podíl 10% všech dosažených bodů. Opět se potvrdil fakt, že v obou duelech byly české hráčky agresivnější a aktivnější.

Tabulka – vynucené chyby u každé hráčky

	ČR			USA		
	1. set	2. set	3. set	1. set	2. set	3.set
Forhend	2 (33,3%)	3 (43%)	2 (50%)	1 (33,3%)	2 (33,3%)	1 (50%)
Bekhend	2 (33,3%)	1 (14%)	1 (25%)	1 (33,3%)	2 (33,3%)	1 (50%)
Volej	1(16,6%)	-	-	-	-	-
Servis	-	-	-	-	-	-
Return	1 (16,6.%)	2 (29%)	-	1 (33,3%)	1 (16.6%)	-
Forhend (ISI,ISO)	-	1 (14%)	1 (25%)	-	1 (16.6%)	-
Krat'as	-	-	-	-	-	-
Smeč	-	-	-	-	-	-
Celkem	6	7	4	3	6	2

6.2.7. Nevynucené chyby u každé hráčky

Tabulka – Nevynucené chyby

	ČR	USA
Základní čára	40	36
Return	18	5
Service / Double Faults	3	4
Total	61	45

	1. set		2. set		3. set	
	ČR	USA	ČR	USA	ČR	USA
Double Faults	0	1	2	2	1	1
Forhand BL	8	5	8	8	8	6
Backhand BL	11	6	7	6	8	5
Return Forhand	1	1	2	1	1	1
Return Backhand	3	0	5	1	6	1
Return Total	4	1	7	2	7	2
NET	1	2	0	1	1	0

Ve sledované disciplíně nevynucených chyb byla lepší americká hráčka, která vytvořila celkově o 16 nevynucených chyb méně. Česka vyprodukovala celkem 61 zkažených míčů, což je o 17 více než míčů získaných (vynucené chyby + winners). Z toho 18 chyb udělala Češka na returnu a získala jím pouze 3 vynucené chyby a 0 winnerů.

Z této statistiky jednoznačně vyplývá, že by se česká hráčka měla v tréninku zaměřit na return a to především z backhandové strany. Američanka vyhrála zápas jednoznačně díky menšímu počtu nevynucených chyb.

Z porovnávání obou duelů můžeme vysledovat, že v této statistice jednoznačně dominovali hráčky USA a to v poměru 124:101. Pokud by jsme navíc pominuli 16 dvojchyb Američanky v prvním zápase, byl by rozdíl ještě výraznější. Tato statistika ukazuje, na co by se Češky měly v tréninku zaměřit nejvíce.

6.2.8. Body průběžně u obou hráčů (1:0, 2:0, 2:1 atd.)

Tabulka – Body 1. set

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu										celkem
1.	ČR	0:1		0:2			0:3			0:4		0:4
2.	USA	1:0	1:1	2:1	2:2	3:2	4:2					2:8
3.	ČR	0:1	1:1	2:1	3:1	4:1					6:9	
4.	USA	1:0	1:1	2:1	3:1	4:1					7:13	
5.	ČR	1:0	2:0	2:1	3:1	4:1					11:14	
6.	USA	1:0	2:0	3:0	3:1	3:2	3:3	3:4	4:4	5:4	6:4	15:20
7.	ČR	1:0	1:1	2:1	3:1	4:1					19:21	
8.	USA	0:1	0:2	1:2	2:2	2:3	3:3	3:4	4:3	5:3		22:26
9.	ČR	0:1	0:2	1:2	1:3	2:3	3:3	3:4	4:4	5:4	6:4	28:30
10.	USA	1:0	1:1	1:2	1:3	2:3	3:3	4:3	4:4	5:4	6:4	32:36

Češka hned v první hře ztratila své podání a to již nedokázala získat zpět. Což rozhodlo jinak vyrovnaný první set.

V porovnání s prvním utkáním, se v prvním setu podařilo získat pouze jedno podání soupeřky. Příčinou však nebylo lepší podání obou hráček, nýbrž menší agresivita na returnu.

Tabulka – Body 2. set

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu										celkem	
1.	ČR	1:0	2:0	2:1	2:2	3:2	4:2						4:2
2.	USA	0:1		0:2			0:3			0:4			8:2
3.	ČR	0:1	1:1	1:2	2:2	3:2	3:3	3:4	3:5				11:7
4.	USA	0:1		0:2		0:3		1:3		1:4			15:8
5.	ČR	1:0		1:1		2:1		3:1/4:1			19:9		
6.	USA	1:0	2:0		3:0		3:1		4:1			20:13	
7.	ČR	0:1		0:2		1:2		2:2		3:2		4:2	24:15
8.	USA	1:0	1:1	1:2	2:2	3:2	3:3	3:4	4:4	5:4	6:4	28:21	
9.	ČR	0:1		0:2			0:3			0:4			28:25
10.	USA	1:0		2:0			3:0			4:0			28:29
11.	ČR	1:0		2:0			3:0			4:0			32:29
12.	USA	1:0	1:1	1:2	1:3	2:3	3:3	4:3	5:3			35:34	

Tiabreak: 1.míč podání ČR, skóre z pohledu české hráčky										
0:1	1:1	1:2	2:2	3:2	4:2	4:3	5:3	6:3	7:3	42:37

Druhý set byl velice vyrovnaný což dokazuje počet získaných míčů 35:34. V závěrečném tiabreaku měla pevnější nervy česká hráčka, naopak Američanka se ukázala jako labilnější a závěr tiabreaku doslova vypustila.

Tabulka – Body 3. set

Gamy	Podání	Vývoj uhraných bodů v rámci jednoho gamu														Body celkem
1.	USA	0:1	1:1	1:2	2:2	2:3	3:3	4:3	4:4	4:5	5:5	5:6	6:6	7:6	8:6	6:8
2.	ČR	1:0		1:1		1:2		1:3		2:3		2:4			8:12	
3.	USA	1:0			2:0			3:0			4:0			8:16		
4.	ČR	0:1	0:2	1:2	2:2	2:3	3:3	3:4	3:5						11:21	
5.	USA	0:1	0:2	1:2	2:2	2:3	3:3	3:4	3:5						16:24	
6.	ČR	1:0		2:0		2:1		3:1		4:1			20:25			
7.	USA	1:0		1:1		1:2		2:2		3:2		4:2		22:29		
8.	ČR	0:1		0:2		0:3		1:3		1:4			23:33			

Třetí sadu paradoxně nejvíc ovlivnil již první gam, který pro sebe získala Američanka poměrem 8:6. Česká hráčka v tomto gamu vyprodukovala 4 nevynucené chyby na returnu, z toho 3 při breakballu, což se ukázalo jako rozhodující. Od tohoto momentu získala Američanka psychickou výhodu a set již dovedla poměrně snadno do vítězného konce .

Celkově zápas pro svou zemi vybojovala Američanka, která byla také lepší ve statistice, kterou jsem sledoval, a kterou byly získané body během celého zápasu. Američanka zvítězila poměrem plus dvanáct bodů - celkem 102:90.

Syntézou poznatků z obou duelů nám tato statistika jasně ukazuje, že podání a return nejvíce ovlivňují vývoj celého utkání.

6.2.9. Počet prvních a druhých podání u každého hráče

Tabulka – Počet prvních a druhých podání u každého hráče

ČR (ROHANOVA, Petra)							
	1. SERVIS			2. SERVIS			DVOJCHYBA
	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	
1. sada	17	6	3	9	0	0	0
2. sada	20	9	4	11	0	2	2
3. sada	12	7	3	9	1	0	1
CELKEM	49	22	10	29	1	0	3
CELKEM 1. SERVIS:			81	CELKEM 2. SERVIS:			30
Úspěšnost 1. podání:	1. sada 65%		2.sada 60%		3.sada 55%		
Úspěšnost 2. podání:	1. sada 100%		2.sada 85%		3.sada 90%		
Celková úspěšnost 1. podání:			60%				
Celková úspěšnost 2. podání:			92%				

USA (VICKERY, Victoria)							
	1. SERVIS			2. SERVIS			DVOJCHYBA
	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	PLATNÝ	SÍŤ	AUT	
1. sada	20	5	13	17	1	0	1
2. sada	19	8	11	17	1	1	2
3. sada	21	5	6	11	0	1	1
CELKEM	60	18	30	45	2	2	4
CELKEM 1. SERVIS:			108	CELKEM 2. SERVIS:			49
Úspěšnost 1. podání:	1. sada 52%		2.sada 50%		3.sada 66%		
Úspěšnost 2. podání:	1. sada 94%		2.sada 89%		3.sada 92%		
Celková úspěšnost 1. podání:			56%				
Celková úspěšnost 2. podání:			91%				

Češka měla větší procentuelní úspěšnost 1. podání než soupeřka. Nejhůře servirovala ve 3. sadě, pokles však nastal ve všech herních činnostech. Zahrála pouhé 3 dvojchyby, což je dobrá bilance. Celkovou úspěšnost jak prvního, tak druhého podání měla vyšší než soupeřka, přesto prohrála o 2 gamy více při svém podání než soupeřka (3:5). Z toho vyplývá, že úspěšnost servisu nebyla pro zápas rozhodující. Američanka měla menší procentuelní úspěšnost 1. podání než soupeřka. První servis hrála razantnější než soupeřka, ale často chybovala (auty 30, do sítě 18)

Porovnání obou duelů ukazuje na fakt, že procentuální úspěšnost prvního podání nemusí nutně znamenat větší počet získaných gamů při svém podání.

6.2.10. Měření délky výměn

Tabulka - Analýza délky výměn

<i>Výměny (T)</i>	<i>1.set</i>	<i>rozdíl</i>	<i>2.set</i>	<i>rozdíl</i>	<i>3.set</i>	<i>rozdíl</i>	<i>celkem</i>	<i>Rozdíl</i>
ČR do 4 s	6	-2	7	-2	2	-6	15	-10
USA do 4 s	8	+2	9	+2	8	+6	25	+10
ČR do 10 s	14	-1	16	+2	14	-2	44	-1
USA do 10 s	15	+1	14	-2	16	+2	45	+1
ČR nad 10 s	12	-1	13	+3	7	-2	32	-1
USA nad 10 s	13	+1	11	-3	9	+2	33	+1

Ze statistiky jednoznačně vyplývá, že v delších výměnách byla hra vyrovnaná pouze ve výměnách do 4 sekund byla jednoznačně lepší Amaričanka a to především díky velkému množství chyb Češky na returnu. Zde má Česká tenistka největší příležitost pro zlepšení své hry.

Porovnání této statistiky u obou duelů potvrzuje fakt, že servis a return jsou klíčovými údery.

Oba zápasy byly velice vyrovnané. V prvním utkání se obě hráčky snažily více útočit a hráli se kratší výměny, ve druhém utkání naopak hráčky předváděli výbornou obranou hru a výměny byly podstatně delší. Syntézou poznatků s úvodní teoretickou částí bych hráčkám doporučil zaměřit se především na faktory taktické a psychické jež mohou zlepšit jejich sportovní výkon. Naopak bych mohl vyzdvihnout kondiční připravenost všech hráček. Z trenérského hlediska byl první zápas blíže kategorii dospělých, neboť se v něm více vyskytovala agresivní hra a chuť ukončit výměnu. Ve druhém utkání se hráčky více snažili udržet míč ve hře a to i za cenu vysokých míčů do středu dvorce. Vzhledem ke zjištění, že se tenis neustále zrychluje, perspektivnější styl hry pro budoucí působení ve světovém tenisu v kategorii dospělých, předváděli hráčky v prvním duelu.

7. Závěry

V tomto věku juniorských tenistek je potřeba zachytit a diagnostikovat všechny chyby a pracovat na jejich odstranění a definovat, která část utkání či prvek je nejvíce ztrátový nebo naopak dominantní. K tomu právě slouží analýza tenisových zápasů, z jejichž výsledků pak vyplývá, na čem by jednotlivý hráči či hráčky měli své utkání vystavět a jakých chyb se naopak vyvarovat. Z mého zjištění mohu konstatovat, že podrobná analýza pomocí videozáznamu ukazuje všechny chyby, nedostatky, ale i přednosti jednotlivých hráček.

Z Analýz jednotlivých charakteristik mohu jednoznačně potvrdit fakt, že nejdůležitějšími, a zároveň údery, které nejvíce ovlivnily hru byly servis a return. Hráčky i trenéři, by si tedy měli uvědomit, že bez jejich dokonalého zvládnutí se dnes ve vyrovnané světové špičce nelze prosadit.

Velice zajímavé bylo také zjištění, že ve většině charakteristik dominovali nebo naopak zaostávali hráčky ze stejného týmu. České hráčky vyšly vítězně ve statistikách, které poukazují na agresivnější styl hry, či v procentuelní úspěšnosti podání naopak menším počtem chyb a více gamy získanými při podání soupeřky se prezentovali hráčky USA. Zajímavé by tedy bylo srovnání těchto charakteristik s výsledky finálových utkání v ostatních ročnících, avšak to již převyšuje možnosti rozsahu této bakalářské práce.

Závěrem bych rád poznamenal, že zkušenosti získané při tvorbě této práce budu využívat ve své trenerské praxi a určitě bych doporučil všem ostatním trenérům využívat analýzu utkání také pro své svěřence.

8. Souhrn

Tenis, jakožto sportovní odvětví, je hlavním tématem bakalářské práce. Práce však nepojednává o tenisu, jako hře, ale o jeho některých součástech, jako je sportovní výkon v tenise a herní charakteristiky sportovního zápasu.

Teoretická část práce pojednává o sportovním výkonu obecně a následně i o sportovním výkonu v tenise.

Hlavní, praktická, část práce je analýzou tenisového utkání herních charakteristik finálových zápasů juniorek do 14 let v Prostějově v roce 2009. Při sledování videí a následném zpracování údajů do přehledných tabulek jsem se zaměřil na tyto herní charakteristiky: místo dopadu míče, ze základní čáry, returny, volley, dále místa úderů obou hráčů během každého gamu, chyby do sítě, chyby do strany a chyby za základní čarou, dále počet úderů během jednoho bodu, přímé body u každého hráče, vynucené a nevynucené chyby každého hráče, body průběžně u obou hráč, počet prvních a druhých podání a měření délky výměny.

Kapitola výsledků a diskuzí obsahuje tedy data získaná z pečlivého sledování finálových zápasů a vlastní komentáře k nim.

Jelikož finálová utkání juniorek byla dvě, jevílo se jako vhodné porovnat jednotlivé charakteristiky každého utkání mezi hráčkami navzájem. Tato srovnání jsem uváděl u analýzy výsledků druhého zápasu.

Vlastním pozorováním jsem získal množství důležitých dat, zpracovaných v této bakalářské práci a to prostřednictvím sledování videa tenisových zápasů. Lze říci, že pečlivé sepisování určených herních charakteristik odhaluje téměř všechny přednosti a nedokonalosti hráček. Po vyhodnocení herních charakteristik hráčky mohou zápas vystavět na svých silných stránkách a naopak postupně odbourávat zjištěné nedokonalosti.

Juniorky byly tehdy 14ti letými hráčkami. Tohoto Mistrovství světa národních reprezentačních tenisových týmů se v minulosti účastnily i současné světové tenisové hvězdy. Můžeme jen doufat, že i z těchto hráček se stanou tenistky světové úrovně, a to třeba právě na základě neustálého zlepšování svých herních schopností prostřednictvím analýzy tenisových utkání sledováním zápasů z videí.

Summary

Tennis, as a sport branch, is the main topic of my bachelor thesis. However, the thesis does not focus on tennis as on a game, but on some of its elements as a sport performance is as well as play characteristics of a sport game.

Theoretical part of the thesis focuses on a sport performance in general followed by a part about a sport performance in tennis.

The main part, the practical one, of this thesis is the analysis of play characteristics of the final matches of World team championship under 14 category in Prostějov in 2009. By studying the videos and processing the data gathered from them into well arranged tables I focused on these play characteristics: drop spots of balls from the base lines, returns, volleys, drop spots of both players during each game, net errors, errors with balls played to the side and errors behind the base line, the number hits in one rally, direct points for each player, forced and unforced errors for each player, points throughout the game for both player, the number of first and second serves and the time length of rallies.

The chapter with results and discussions then includes the data gathered from the thorough watching and studying of final matches and my own commentaries to them.

Because there were two finals in this category it seemed appropriate to compare the individual characteristics of every player with each other.

By the comparison I have collected an amount of important data evaluated in this bachelor thesis. We can say that a careful collection of selected play characteristics reveals nearly all pluses and deficiencies of players. After evaluating the play characteristics players can build up a match on their own strengths or on the other hand they can be working on their weaknesses.

The junior players were then 14-year old players. This World championship of national teams has been in the past attended by some current world tennis stars. We can only hope that also among these players we can find a star of the future and why not based on the continuous improvement of play characteristics with the help of video analysis of tennis matches.

Referenční seznam

- Dovalil, J. , Choutka, M., Svoboda, B., Hošek, V., Perič, T., Potměšil, J., Vránová J. & Bunc, V. (2002) *Výkon a tréninky ve sportu*. Praha: Olympia.
- Dovalil, J., Choutka, M., Svoboda, B., Rychetský, A., Havlíčková, L., Perič, T. & Suchý, J. (2008) *Lexikon sportovního tréninku*. Praha: Karolinum.
- Grosser, M. (1991) *Schnelligkeitstraining*. München: BLV Sportwissen.
- Havel, Z., Hnízdl, J., Černá, L., Horkel, V., Horklová, H., Kresta, J., Louka, O., Nosek, M., Škopek, M., Valter, L. & Žák, M. (2010) *Rozvoj a diagnostika koordinačních a pohyblivostech schopností*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta.
- Hirtz P. (1985) *Koordinative Fähigkeiten im Schulsport*. Berlin: Volk und Wissen Volkseigener Verlag.
- Hirtz, P., Kirchner, G., Pölmna, R. (1994) *Spormotorik. Grundlagen, Anwendung und Grenzgebiete*. Kassel: 2. auf.
- Choutka, M. & Dovalil, J. (1991) *Sportovní trénink*. Praha: Olympia.
- Macková, Z. (2003) *Šport ako duševní zážitok. Nové trendy ve športovej psychológii*. Bratislava: UK.
- Melišová, L. (1992) *Teória a didaktika športovej špecializácie: tenis*. Bratislava: Univerzita Komenského.
- Měkota, K. & Novosad, J. (2007) *Motorické schopnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Moravec R. (2004) *Teória a didaktika športu*. Bratislava : Univerzita Komenského.
- Nakonečný, M. (1997) *Encyklopedie obecné psychologie*. Praha: Academia.
- Perič, Tomáš. (2004) *Sportovní výchova dětí*. Praha: Grada.
- Perič, T., Dovalil, J. (2010) *Sportovní trénink*. Praha: Grada.
- Schönborn, R. (2008) *Optimální tenisový trénink*. Olomouc: UP Olomouc.
- Schnabel, G. (1988) Il fattore tecnico coordinativo. *Scuola d. Sport*, č. 13, s. 23-27.
- Zháněl, J. (2005) *Diagnostika výkonnostních předpokladů ve sportu (a její praktické aplikace ve sportu)*. Habilitační práce. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury.
- Zháněl, J. (2001) Talent a podpora jeho rozvoje. *Tenis*. 3. vydání, 11. svazek., roč. 2001. s. 18-20.

Zháněl, J., Černošek, M., Šilhánek, I. & Soukup, J. (2011) *Trénink koordinace v závodním tenise*. Olomouc: PAPIRTISK s.r.o.

Zháněl, J. & Zlesák, F. (2001) *Koordinální schopnosti v tenise*. Olomouc: FTK UP.